

Betaalbare energievoorziening

Elektriciteits- en gasnetten zijn een belangrijke randvoorwaarde voor een betrouwbare en ook steeds duurzamere energievoorziening. Jaarlijks investeren de netbeheerders rond de € 2 miljard in vervanging en uitbreiding van het energienet.

De energiekosten voor de gemiddelde consument bestaan voor bijna 20% uit kosten voor het netbeheer en de meterhuur, voor circa 45% uit kosten voor gas en elektriciteit die aan de leverancier worden betaald en voor ongeveer 35% uit energiebelasting en BTW. Een groot aantal gemeenten heft belasting op het energienet (precario). Dit leidt tot indirecte kosten voor de klant, die via de energienota verrekend worden. De netbeheerders zijn tegen deze oneigenlijke belastingheffing. De energiekosten vormen na de woonlasten al de tweede uitgavenpost voor huishoudens.

Efficiënt netbeheer

Om de energievoorziening betaalbaar te houden, voeren de netbeheerders een efficiënte bedrijfsvoering. De Autoriteit Consument & Markt ziet hierop toe. De netbeheerders streven naar investeringen in het energienet tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Ook werken de netbeheerders aan het terugdringen van netverliezen, onder meer door de aanpak van energiediefstal en fraude. Zo houden netbeheerders de netkosten betaalbaar.

Duidelijkheid over het energiebeleid geeft richting aan toekomstige investeringen

Door de energietransitie ontstaan nieuwe verwachtingen en wensen ten aanzien van de energievoorziening. Maar hoe de energievoorziening er in de toekomst precies uitziet, staat nog allerm minst vast. Gaan Nederlandse huishoudens bijvoorbeeld massaal over op zonne-energie, nemen windenergie, groen gas of warmtepompen een grote vlucht? Een energienet gaat voor tientallen jaren in de grond. Om de juiste investeringsbeslissingen voor de netten te kunnen nemen, is het daarom wenselijk dat er enige houvast is in de richting waarin de energievoorziening zich ontwikkelt. Het net moet immers niet een beperkende factor van de energietransitie worden door onvoldoende investeringen. Maar ongebreideld investeren om alle denkbare toekomstscenario's te faciliteren is uit kostenoverwegingen eveneens maatschappelijk ongewenst. Daarom is een op de lange termijn gericht energiebeleid nodig voor gerichte investeringen in het net, om nieuw duurzaam vermogen te faciliteren en tegelijk de betaalbaarheid van de energievoorziening te waarborgen.

Kennis en ervaring opdoen met onderzoek en experimenten om efficiënt te kunnen investeren

Om het net betaalbaar en tegelijkertijd betrouwbaar te houden, is nauwgezette monitoring van het net nodig. Netbeheerders houden continue de spanningskwaliteit en de balans van het net in de gaten en doen tal van metingen in het net om tijdig te kunnen ingrijpen waar dat nodig is. Om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken, zoals de invoeding van groen gas, lokale energieopwekking en elektrisch rijden, doen netbeheerders ervaring op in tal van proefprojecten en pilots, zo kunnen de netbeheerders in de praktijk zien welke effecten optreden en kunnen zij bepalen wat de meest effectieve en efficiënte investeringen is. Meer kabels en leiding is niet altijd de oplossing; slimmere oplossingen kunnen als die voorhanden zijn goedkoper zijn. Ook in meer samenhang tussen energieleveranciers, netbeheerders en andere betrokken partijen in de energievoorziening valt in Nederland nog winst te behalen; kies dat samenstel van oplossingen dat het meest efficiënt is. Juist daarom is het van belang dat netbeheerders van de regelgeving en toezichthouder de ruimte krijgen om onderzoek naar slimmere oplossingen te doen.